

ABSTRAKT

Vytyčeným cílem diplomové práce nazvané *Role státního zástupce v přípravném řízení trestním* je odborné veřejnosti připomenout a té laické více osvětlit důležitost a význam státního zástupce – jakožto mnohdy podceňovaného, byť ve skutečnosti nepostradatelného, subjektu trestního řízení – s akcentem na jeho úlohu v rámci celého předsoudního stádia trestního řízení. Je to totiž právě státní zástupce, kdo je právní teorií označován latinským výrazem *dominus litis*, tedy pán přípravného řízení, a je tedy nemyslitelné, aby se trestní řízení – tak, jak jej pojímá současná právní úprava – obešlo bez jeho participace. Jeho neoddiskutovatelný přínos a rozhodující vliv na výsledek celého předsoudního stádia trestního řízení se předkládaná práce snaží demonstrovat skrze popis činností a oprávnění, jež vkládá platná právní úprava státnímu zástupci do rukou. Klíčová úloha státního zástupce tkví především ve výkonu dozoru nad zachováváním zákonnosti ze strany policejního orgánu; a není to nikdo jiný než právě státní zástupce, kdo na svých bedrech nese odpovědnost za výsledky přípravného řízení. Text práce se snaží čtenáři nabídnout co nejkomplexnější, avšak stále přehledný, vhled do výše předestřené problematiky a současně poskytnout odpovědi na v tomto kontextu se vyskytující otázky – či alespoň naznačení možného směru k jejich vlastnímu utvoření.

Samotný text práce je rozčleněn do čtyř částí, jejichž pořadí se snaží reflektovat co nejlogičtější návaznost rozebíraných témat.

První ze čtyř částí se věnuje historickému vývoji institutu veřejné žaloby v českých zemích a stojí za ní snaha čtenáři předestřít historický kontext, na jehož pozadí se formovala veřejná žaloba do té podoby, v jaké ji známe dnes.

Druhá část již čtenáře přesouvá do současnosti a je věnována aktuální podobě státního zastupitelství jako takového. V rámci této části je pozornost zacílena na problematické ústavní zakotvení státního zastupitelství a jeho diskutabilní zařazení v systému dělby moci. Vyhnout se pochopitelně nelze ani otázce nezávislosti státního zastupitelství i samotných státních zástupců; a nechybí ani kapitola o působnosti státního zastupitelství. Závěr je pak věnován současné podobě soustavy státního zastupitelství a základům vztahů mezi jejími jednotlivými stupni.

Třetí část, nazvaná *přípravné řízení*, se ve svém úvodu v krátkosti zmiňuje o jednotlivých fázích trestního řízení. Následně je však již plná pozornost věnována výlučně předsoudnímu

stádiu trestního řízení, jeho pojmu, účelu, funkcím i jeho jednotlivým formám. Opomenuty nezůstávají ani orgány v přípravném řízení činné, jejich význam a obsah jejich činnosti.

Část čtvrtá, jak je již ze samotného názvu práce patrné, je jádrem celého předkládaného textu, a tomu odpovídá i její délka. Úvod je věnován pojednání o státním zástupci jakožto osobě s dominantním postavením v rámci přípravného řízení. Poté je čtenářova pozornost nasměrována na oprávnění a činnost státního zástupce v jednotlivých fázích předsoudního stádia trestního řízení. Závěr kapitoly se logicky nese v duchu popisu rozhodovací pravomoci státního zástupce vážící se ke skončení jak fáze prověřování, tak především fáze vyšetřování.